

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 111.  
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e28126/facsimile.pdf> (tilgået 03. august 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.  
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ordenen kun angaar den nærværende Forsamling, saa kunde det vel ogsaa let blive for sent, om man først ved Erfaringen skulde overbevise sig om, at det Correcitiv for Tilfældigheden, som man nu foreslår, dog alligevel var gunstigt.

**Erleger:** Jeg vil ikke nægte, at der kan anses Grunde, der tilskyndende stærkt anbefale en Ermpning, en Retstille af Delingsstykket, og dog have visse Grunde ikke overbevisende mig. Det er ikke blot fordi man ved at optage en Institution fra et fremmed Land skal optage den, som den der behøver; denne formelle Grund vilde jeg ikke lægge saa stor Vægt paa; men mere Vægt vil jeg lægge paa den Omstændighed, at man i Frankrig, trods de Indvendinger, som af og til ere fremkomne mod Ederstrafning, dog har fastholdt det sine Ederstrafningsprincip fastholdt, at der nu næppe er nogen praktisk Tvivl om, at det er det ene rigtige; men fremmedlig vil jeg holde mig til Sagen selv. Trods det Selskab, der er bleven drevet med Dets "Demokratisk" og "aristokratisk", troer jeg dog, at der er påfaldende mange anseende i nærværende Tilfælde. Ederstrafning fortjener efter min Formening at antages, naar man overbeviset vil gaa ind paa Afstemningen, som det endelig ligeså, demokratisk Forholdingsmiddel, og jeg frægter for, at hvis enkelte Medlemmer skulde votere ind i en eller Afstemning, vilde de i denne Form at stå i et fast Ved; det maatte, fundet mig, være holdningsfuldt, saaledes at blive sat ind ved Valg i de enkelte Afstemninger som et Slags Stolovestere. Det forekommer mig langt naturliger, hvor man vil huse Afstemning, at lade det berøse paa Tilfaldet, hvilke Medlemmer der skulde komme sammen. Det er netop denne Sammenkomsten, der anses for et Ønske; det er denne Nærværelighed for Alle, som kommer sammen i de enkelte Afstemninger, at optage hinanden indbyrdes, man paa denne Maade vil opnaa. Jeg skal derfor foreslå, at det Tilfælde, at Forsamlingen antager dette Amendement, at det bliver sat under Afstemning, om man da ikke holder sig til hele Afstemningsform.

**Migreen-løsning:** Den betydede Rigsdagsmand for Ribe-benhavn Die District (Orsted) og den sidste Læser have tilføjet sig alt det, som jeg kunde have at sige til Forsvar for, at Bureaustykket er behøvet i den Skikkelse, hvori vi have optaget det, nemlig efter det Brændt. Det vilde i mine Tanker være en total Fortværelse af det hele Princip, dersom man, saaledes som foreslaet, vilde lade Forsamlingen vælge visse Medlemmer, der skulde indtræde i disse Afstemninger, som forberede sig til at lade dem. Med Hensyn til hvad den ærde Proponent, Rigsdagsmanden for Velle Amt Die District (Witt) har erklæret om, at der kunde være foretagne Sager, hvori foretagne Sagsakter vilde udføres, som maatte ikke ere repræsenterede i flere Afstemninger, navnlig militære Sager, da er det jo, som tilføjet allerede bemærket, to simple Midler til at raade Ved derpaa, enten at det vedtages at udsætte en foretagen Comitee til saadanne Sagers Behandling, eller at Forsamlingen forbeholder sig selv at udsætte et vist Antal Medlemmer til Comiteer i saadanne Sager. I det af den 11te Kongesalgte (David) stillede Amendement, som Comiteen har optaget, vil det vistnok være nødvendigt at modificere de Udtryk, som ere foretagne i § 7. Comiteens Mening er ganske vist vedblivende den, at Formanden og Secretairerne i Afstemningerne bør vælges ved absolut Majoritet, og jeg tror heller ikke, at der vil være nogen Vedværelse deri, at man har besluttet, at Forsamlingens Secretairer skulde vælges med simpel Majoritet; navnlig forfatter for Afstemningerne den Hovedgrund, som blev gjort gjældende med Hensyn til Secretarvalget i Forsamlingen, nemlig den Besparelighed og Tidspåst, det vilde medføre. Comiteen vilde ogsaa have udtrykt det, som den ærde Læser har foreslaet, ved at sætte "absolut Majoritet", men man var bleven saa dange for de fremmede Ord, at man ikke turde optage det. Det af den ærde Deputerede for Ribe-benhavn Amt sidste District (Orsted) stillede Amendement har Comiteen vel ikke optaget, men den har dog fundet, at Reglet kan tale for samme, og den er derfor ikke uvilig til at underrette det under Afstemningen; maagden vil derfor det af den betydede Rigsdagsmand for Ribe-benhavn Die District (Orsted) stillede Amendement betragte, da det vel kan anses fuldstændigt derved. Det er ganske vist ogsaa hils Rigsdagsmands Mening, at Bureauet skulde be-

staa for de Sager, som engang ere overgaaet til Behandling i dem; det er Reglet, som ligger i det hele Bureauets System og er ogsaa under den foretagne Behandling af mig tilføjet adhvæst som Reglet, der overalt have Selskabets hilsningsfulde Komiteer har fundet det overbevisende adsværgende at tilføje det.

**Orsted:** Jeg vilde kun bemærke, at jeg under denne Behandling fravalder mit Amendement.

**Wadwig:** Jeg havde kun et Par Bemærkninger at gøre, og efter hvad de to ærde Medlemmer af Comiteen har anført, har jeg nu kun Et det tilføje. Det forekommer mig at være af stor Vigtighed, at man holder paa Ederstrafningen i sin Hensigt, og til det Gode, som de foretagne Læser have paastået, at man derved vil opnaa, skal jeg kun sige en Grund imod de foreslaede Valg, som lader sig hente fra den overmaade store praktiske Uanselighed, som ligger i at gennemføre den Modification, som tilføjet ved Amendementet. Man skulde nemlig vælge 5 Medlemmer for at repræsentere den specielle Dagsorden i enhver af Afstemningerne. Jeg vil nu ikke tale om den Tidspåst, det vil medføre, naar hvide Afstemningerne skulde foretages, men jeg vil gøre opmærksom paa, at naar man har en bestemt Comitee, hvortil man skal vælge 5 Medlemmer, vil man vel nok kunne træffe et Valg af 5 Medlemmer med forbehold Indsigt i de Sager, som foretages Comiteen; men naar man skal vælge sig i Afstemningerne, vil det være meget vanskeligt at udsætte for enhver Afstemning 5 Medlemmer, hvis hvem man kan præferere en forbehold Dagsorden for de foretagne Tilfælde, selv naar vi indskrænke os til de tre foretagne Tilfælde, nemlig Grundloven, Berættelsesloven og Hæmsførelsesloven; thi alene den første Sag kan give Krav paa en mangfoldig Dagsorden, at det vil være meget vanskeligt at behandle sig for 5 Medlemmer, som kunne anses at repræsentere den specielle Dagsorden, som man skulde give en Afstemning som Correcitiv. Men her vil komme en anden for Uanselighed, nemlig man skal ikke vælge 5 dagslige Medlemmer for en, men for 5 Afstemninger, og man vilde da vælge de 5, som Forsamlingen ansaa for ganske fortrinlig dagslige, til den første Afstemning; den anden Afstemning maatte lade sig gøre med 5, som vistnok være dagslige, men som man dog ikke ansaa i den Grad dagslige som de første; den 3die Afstemning blev da svagere, den 4de endnu svagere og den 5te blev allerstærkest. Det synes mig saaledes ganske klart, at dette, at man successivt skal foretage Valg til 5 forskjellige Afstemninger, udenbort medføre den store Uanselighed, at man ikke vil kunne betragte de saaledes udsættede Afstemninger som haende ved Siden af hinanden, men som indbyrdes en for sig selv. Et Ønske af valgt Dagsorden; thi den Dagsorden, som Tilføjet skulde bringe derind, kan ikke tale om Betragtning. Altsaa med Hensyn til den praktiske Uanselighed tror jeg, at man nok lade Tilføjet raade fuldstændigt, naar man først indlader sig paa dette System.

**Bang:** Det er allerede sagt af den ærde Ordfører, at det fulgte af sig selv, at naar det tredje Amendement blev antaget af Forsamlingen, saa var det dog saaledes at forstaae, at de ældre Afstemninger skulde blive i deres Virksomhed med Hensyn til de ældste begyndte Sager. Jeg hanner imidlertid ikke rettere, end at denne Sætning er af en saa positiv Natur og af den Vigtighed, at det var ønskeligt, at den kunde blive adsværgende optaget i det endelig afsluttende Regulativ, og det er derfor, at jeg for det Tilfælde, at det tredje Amendement antages, optager den sidste Deel af det Amendement, der er tilføjet under Nr. 4, som, saavidt jeg hanner, betragteligt vilde er fravaldet af Amendementstilleren.

**Migreen-løsning:** Jeg ser ikke, at der kan være noget til Ginder for, at denne Deel optages, saaledes som foreslaet. Comiteen har foreslået, at denne Sætning fulgte af sig selv, og har anført det udsættende at udsætte sig uanset derved. Imidlertid kan jeg, da jeg har ret til mig, ikke lade end udsætte Comiteens Tak til den Deputerede for Ribe-benhavn Die District (Wadwig) for de fortrinlige Ord, som han har gjort til Dagsorden om de praktiske Uanseligheder, som det foresatte Forslag i sin Udseelse vilde medføre.

**Orsted:** Jeg mener, at den sidste Deel af mit Amendement vil kunne gaae ind som et Tilføj i det Amendement, som den ærde